

Rapport for ophold 2024 (september) Mogens Pelt

Mit projekt, som dannede grundlag for mit ophold i Athen, handlede om den sidste generation af osmanniske grækere, som levede i grænselandet mellem Anatolien og Mellemøsten; hvordan nogle af dem opnåede magt og blev partnere med de herskende Unge Tyrkere, hvordan Tyskland etablerede sig i Kilikien og om de store anlægsarbejder ved Berlin-Bagdad Jernbanen, som havde til formål at forbinde Mellemøsten med Centraleuropa og Berlin.

Dette er vigtige temaer i det bogmanuskript, som jeg har under udvikling med følgende arbejdstitel: *Ruling the Borderland: Ottoman Greeks Young Turks and Germans in Cilicia during the Last Decades of the Ottoman Empire.*

Kilikien er i dag kendt som Çukurova og ligger på den nordlige kyst af Levanten over for Cypren og Libanon. Under Første Verdenskrig var Kilikien et strategisk hotspot og en opmarchplads for osmanniske og tyske tropper på vej til at bekæmpe de britiske styrker ved fronterne i Irak, Syrien og Palæstina.

De fleste osmanniske grækere kom til Kilikien som indvandrere fra hele verden omkring det østlige Middelhav, og de spillede en fremtrædende rolle i at omdanne provinsen fra et økonomisk udkantsområde til et knudepunkt i de globale handelsnetværk. På denne måde fortæller de osmanniske grækere også historien om migranter og flygtninge, der kom til denne verden i tusindvis; om op- og nedturen for lokale forretningsmagnater og deres relationer til udenlandske magter og lokale magthavere.

Kilikien blev splittet af konflikter, der satte muslimer op mod kristne og delte det ortodokse samfund mellem arabisktalende ortodokse og resten af det ortodokse samfund. Min undersøgelse følger en gruppe osmanniske græske individer og familier, som opnåede fremtrædende positioner i forretning og samfund i årtierne op til Osmannerrigets nederlag i Første Verdenskrig. På denne måde får vi mulighed for at forstå denne verden fra en bottom-up perspektiv. Hovedpersonen er Prodromos Bodosakis-Athanasiadis, men jeg følger også individer fra Symeonoglou-familien, Mavrommatis-familien og Tripanis-familien nøje. Bodosakis blev i efterkrigstiden til Grækenlands førende industrialist og en betydelig faktor i landets økonomi og handel. Det samme gælder for Symeonoglou- og Tripanisfamilien familien. Bodosakis tilhørte en gruppe osmanniske græske forretningsmænd, der støttede sig til lokale magthavere og overtog den førende rolle i økonomien efter ophævelsen i 1914 af de såkaldte kapitulationer. Det samme gjaldt for individer fra Symeonoglou-familien og Tripanis-familien, mens det var et hårdt slag for Mavrommatis-familien og andre osmanniske græske familier.

Jeg gennemførte mine undersøgelser i Center for Lilleasiatiske Studier i de arkiver som indeholder beretninger fra osmanniske flygtninge fra Kilikien og Kappadokien. Derudover studerede jeg centrets omfattende materiale vedrørende provinsens økonomiske og politiske forhold. Endelig mødtes jeg med en række kollegaer for at drøfte min tanker og tolkninger.